

Затверджує
проректор з наукової роботи
Національного педагогічного
університету імені М. П. Драгоманова
Г. М. Торос
" " 2021 року

ВИСНОВОК

засідання структурного підрозділу
кафедри педагогіки мистецтва та фортепіанного виконавства
факультету мистецтв імені Анатолія Авдієвського
Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова,
призначеного рішенням засідання вченої ради
НПУ імені М.П. Драгоманова від 28 жовтня 2021 р.
(Витяг з протоколу № 4), для проведення попередньої експертизи
дисертації Ван Цзисі на тему: “Методика підготовки майбутнього
вчителя музики до керівництва інструментальним ансамблем”
на здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії в галузі знань
01 Освіта за спеціальністю 014 Середня освіта (музичне мистецтво)

Науковий керівник – доктор педагогічних наук, професор Щолокова О.П.

1. ПРИСУТНІ:

Викладачі: завідувачка кафедри д. пед. н., проф. Щолокова О.П., (головуюча на засіданні структурного підрозділу), д. пед. н., проф. Падалка Г.М., д. пед. н., проф. Зайцева А.В., д. пед. н., проф. Гуральник Н.П., к. пед. н., проф. Гризогола Т.І., к. пед. н. проф. Завадська Т.М., к. пед. н. проф. Тоцька Л. О., к. пед. н. проф. Лисіна Н.І. , к. пед. н. доц. Соколова О.В., канд. пед. н., доц. Мельник О.П., к. пед. н., доц. Полатайко О.М., к. мистецтвознавства, доц. Забара М.В., к. пед. н., доц. Згурська Н.М., к. пед. н. доц. Холоденко В.О., к. пед. н., ст. викладач Хоменко Л.В., канд. пед. н., доц. Скопич А.В.

Аспіранти: Кауров П. , Клим'юк С.

2. СЛУХАЛИ: Висновок рецензентів: д. пед. наук, професора Зайцевої Алли Віталіївни, канд. пед. наук, доцента Соколової Ольги Валеріївни про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Ван Цзисі на тему: “Методика підготовки майбутнього вчителя музики до керівництва інструментальним ансамблем”, призначених рішенням Вченої ради НПУ імені М.П. Драгоманова від 30 вересня 2021 р. (витяг з протоколу № 2) для проведення попередньої експертизи дисертації,

поданої на здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії зі спеціальності 014 Середня освіта(музичне мистецтво). Науковий керівник – д. пед. н., проф. Щолокова О.П. Тему дисертаційної роботи затверджено на засіданні Вченої ради НПУ імені М.П. Драгоманова (протокол № 12 від 27 червня 2017 р.). Дисертаційне дослідження виконано на кафедрі педагогіки мистецтва та фортепіанного виконавства Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова.

2.1. Дисертант Ван Цзисі

Повідомив про основний зміст, концептуальні положення та наукові результати дисертаційної роботи. Актуальність теми дисертаційного дослідження “Методика підготовки майбутнього вчителя музики до керівництва інструментальним ансамблем” обумовлена важливістю вивчення феномену ансамблевої діяльності та використання його сутнісних характеристик для підвищення рівня професійної підготовки майбутнього вчителя музики як керівника творчого колективу, зокрема, ансамблю духових інструментів у спеціалізованих музичних закладах. Тому теоретична і практична значущість проблеми, її недостатнє висвітлення у науково-методичній літературі й зумовили вибір теми даного дисертаційного дослідження.

Мета дослідження полягає у виявленні, систематизації, науково-практичному обґрунтуванні та експериментальній перевірці методики підготовки майбутнього вчителя музики до керівництва інструментальним ансамблем у спеціалізованих музичних закладах.

Об’єкт дослідження – процес музично-теоретичної, виконавської, диригентської підготовки студентів, майбутніх учителів музики, до керівництва інструментальним ансамблем.

Предмет дослідження – теоретико-методичний зміст підготовки майбутнього вчителя музики до керівництва інструментальним ансамблем у спеціалізованих музичних закладах.

Відповідно до поставленої мети дослідження було визначено наступні **завдання**:

- висвітлити історичний аспект та сучасні тенденції розвитку ансамблевого виконавства в Україні, проаналізувати нині чинну методику підготовки майбутнього вчителя музики, керівника ансамблю;
- розкрити сутність та компонентну структуру підготовки майбутнього вчителя музики до керівництва інструментальним ансамблем, виявити особливості її реалізації у спеціалізованих музичних закладах;
- науково обґрунтувати методичну модель підготовки майбутнього вчителя музики до керівництва інструментальним ансамблем;
- визначити критерії та рівні сформованості процесу підготовки майбутнього керівника інструментальним ансамблем та виявити її реальний стан під час фахової підготовки студентів;

- шляхом проведення дослідно-експериментальної роботи змоделювати методику підготовки майбутнього вчителя музики до керівництва інструментальним ансамблем у спеціалізованих музичних закладах і практично перевірити її ефективність.

Методи дослідження. Для досягнення мети наукового дослідження та розв'язання поставлених завдань застосовувався комплекс *теоретичних* (аналіз наукової філософської, мистецтвознавчої, психолого-педагогічної, методичної літератури та дисертаційних праць з проблеми дослідження, а також вивчення педагогічного досвіду в галузі вищої мистецької та художньо-педагогічної освіти; синтез, порівняння, класифікація та узагальнення теоретичних та практичних даних); *емпіричних* (бесіда, анкетування, тестування, опитування, метод експертних оцінок, самооцінювання; педагогічне спостереження за навчально-виховним процесом у ЗВО; педагогічний експеримент (констатувальний, та формувальний); *статистичних* методів науково-педагогічних досліджень.

Основні наукові результати дисертаційної роботи:

1. Аналіз філософської, психолого-педагогічної та методичної літератури дозволив зробити висновок, що зміни в освітній галузі спостерігаються на всіх її рівнях, зокрема й у діяльності спеціалізованих музичних закладів, які вважаються варіативною, допоміжною складовою загальної системи освіти. Такі передумови вимагають впровадження нових підходів до здійснення підготовки майбутніх учителів музики, керівників інструментального ансамблю, внесення змін у процес фахового навчання студентів мистецьких закладів.

2. Ретроспективний аналіз наукових джерел дозволив висвітлити історичний аспект та сучасні тенденції розвитку ансамблевої гри в Україні від стародавніх часів до ХХ століття, а також методичні засади роботи з ансамблями духових інструментів в різні періоди. Було з'ясовано, що удосконалення та розквіт ансамблевої гри відбувався у нерозривному зв'язку з соціальними, політичними та духовними змінами в житті України та інших держав світу. Духова музика як складова частина української культурної спадщини – яскравий приклад розвитку професійного музичного виконавства. Її вивчення є важливим чинником осмислення культурно-мистецьких процесів, художніх надбань попередніх поколінь, визначення оптимальних шляхів подальшого розвитку в умовах розбудови незалежної Української держави. Рівень духового виконавства та підготовка фахівців, концертної діяльності за минулі століття, а особливо кінець ХІХ початок ХХ століть, став однією з передумов подальшого розвитку вітчизняного духового музичного мистецтва України.

3. У дисертаційному дослідженні визначено сутність та обґрунтовано компонентну структуру підготовки майбутнього вчителя музики до керівництва інструментальним ансамблем, яка складається з наступних компонентів: пізнавально-комунікативного (передбачає формування мистецьких знань і диригентсько-виконавських умінь, необхідних для якісного відтворення музичних творів; відображує змістову наповненість

музично-освітнього процесу, рівень оволодіння історичними й теоретичними знаннями та музикознавчими поняттями, а також вміннями реалізовувати їх роботі з інструментальним ансамблем духових інструментів); мотиваційно-цільового (у професійній освіті залежить від розуміння та надання студентами особистісного смислу майбутній професійній діяльності; основним змістом мотиваційно-цільового компонента є загальні соціокультурні цінності музичного мистецтва, що вмотивовують суб'єктну позицію майбутніх вчителів музики до навчальної діяльності); індивідуально-творчого (забезпечує готовність до формування виконавських умінь, сформованість потреби у власній інтерпретаційній діяльності); аналітико-результативного (завершальний у системі професійної підготовки студентів мистецьких закладів до роботи з ансамблем, крім того, є обов'язковим при завершенні кожного етапу підготовки студентів, адже дозволяє визначити рівень знань та умінь майбутніх учителів музики).

4. Розроблена методична модель ефективної підготовки майбутніх учителів музики до керівництва ансамблем у процесі фахового навчання є складною системою взаємодії студентів з учасниками ансамблевих колективів спеціалізованих мистецьких закладів.

Основними принципами підготовки майбутніх учителів музики до керування ансамблем у процесі фахового навчання нами було визначено: принцип активності, який реалізується у творчій ідентичності особистості; принцип спрямованості професійної підготовки на ефективну практичну діяльність; принцип спрямованої дії професійного мистецького досвіду для досягнення поставлених цілей.

У дослідженні зроблено акцент на стимулювання мотивації особистості, яка виступає носієм зовнішніх і внутрішніх, об'єктивних і суб'єктивних ресурсів професійної діяльності, в перспективі забезпечуючи її якісну реалізацію і самовдосконалення. Для забезпечення мотивації студентів, майбутніх керівників ансамблів необхідно: формувати і підтримувати прагнення студентів виявляти і стверджувати себе через диригентську діяльність; допомагати мінімізувати тривожність, невпевненість щодо диригентсько-виконавської діяльності, приділяти увагу розвитку виконавських якостей, здібностей до саморегуляції; створювати ситуації успіху в навчанні.

У представленому дослідженні педагогічні умови виступають середовищем, спрямованим на професійну підготовку керівника ансамблевого колективу. Відповідно виокремлені наступні педагогічні умови: мотивація до самопізнання та самовдосконалення, постійне прагнення до професійного самоствердження; діалогізація навчально-виховного процесу; спрямування студентів до активної самопізнавальної діяльності на основі індивідуалізації музично-теоретичної та психолого-педагогічної підготовки; послідовне стимулювання творчої самореалізації студентів на основі вільного самовираження в диригентській та музично-виконавській діяльності.

Розуміння сутності та структури професійної підготовки майбутнього керівника інструментального ансамблю духових інструментів дало змогу

визначити основні структурні компоненти: *пізнавально-комунікативний, мотиваційно-цільовий, індивідуально-творчий та аналітико-результативний*. Кожен зазначений структурний компонент визначається певними критеріями, котрі, в свою чергу, характеризуються показниками.

5. Розроблена та експериментально перевірена методика підготовки майбутніх учителів музики до керування ансамблевим колективом виявила свою ефективність у процесі музичного навчання студентів у вищих навчальних закладах. В основу запропонованої методики були покладені різні форми суб'єкт-суб'єктної взаємодії, яка відбувалась на індивідуальних, групових і самостійно-творчих заняттях; протягом всієї дослідно-експериментальної роботи застосовувалось поетапне використання різноманітних завдань і методів, спрямованих на удосконалення виконавських та диригентських умінь майбутніх педагогів. Впровадження цих засобів сприяло формуванню всіх компонентів виконавських умінь студентів, майбутніх учителів музики.

Проведене дослідження також підтвердило доцільність упровадження у навчальний процес вищого мистецького навчального закладу факультативного курсу «Вивчення духових ансамблевих інструментів», інтегрований зміст якого безпосередньо пов'язаний зі змістом інших музичних дисциплін; він включає теоретичну, практичну та творчу складові, передбачає активне долучення студентів до різних видів музичної діяльності в їх комплексній взаємодії.

6. На основі розроблених у дисертаційному дослідженні критеріїв та показників встановлено позитивну динаміку у рівнях підготовки майбутніх учителів музики експериментальної групи. Кількість студентів, у яких рівень сформованості підготовки до керівництва ансамблевим колективом відповідав показникам високого рівня, в експериментальній групі значно зросла (4,6 % на початку експерименту проти 25,7% наприкінці); в той же час збільшилась кількість студентів, яких можна було б віднести до достатнього і середнього рівнів (відповідно з 15,1% до 49,9% та від 61,1% до 22,9%), а кількість майбутніх педагогів з низьким помітно скоротилась (від 19,2% до 1,5%).

Враховуючи результати всіх діагностичних зрізів та беручи до уваги розроблені критерії на основі діагностичних показників, було встановлено чотири рівні ансамблево-інструментальної підготовки майбутнього учителя музики до керівництва інструментальним ансамблем у спеціалізованих навчальних закладах: низький, середній, достатній, високий.

Конкретизація та порівняння якісних характеристик визначених рівнів ансамблево-інструментальної підготовки майбутніх учителів музики з емпіричними даними, отриманими у результаті трьох діагностичних зрізів констатувального експерименту, дали можливість виявити ступінь ефективності розробленої системи інструментально-ансамблевої освіти майбутніх учителів музики й отримати такі показники її рівнів: низький – 18,5 %, середній – 57 %, достатній – 17,8 %, високий – 6,7 %.

Необхідність з'ясування реальної ефективності запропонованої методики удосконалення ансамблево-інструментальної підготовки майбутніх учителів

музики до керівництва інструментальним ансамблем у спеціалізованих музичних закладах визначили змістовні та процесуальні аспекти формувального етапу дослідження. Його основними завданнями були: аналіз ефективності розробленої методичної моделі в умовах її впровадження, обґрунтування змін у рівнях ансамблево-інструментальної підготовки майбутніх учителів музики до керівництва інструментальним ансамблем у спеціалізованих навчальних закладах, отримання вірогідних результатів та остаточних висновків.

Перевірка результативності проведеної дослідно-експериментальної роботи здійснювалась на основі порівняльного аналізу рівнів ансамблево-інструментальної підготовки майбутніх учителів музики до керівництва інструментальним ансамблем у спеціалізованих навчальних закладах контрольної та експериментальної груп. Зростання якості музичного навчання відбулось за рахунок впровадження у навчально-виховний процес вищого навчального закладу розробленої методики, що дозволяє ефективно формувати мистецький тезаурус майбутніх учителів музики, накопичувати естетично-ціннісний досвід, стимулювати інтерес та позитивну мотивацію до навчання та керування інструментальним ансамблем, розвивати творчу самостійність у музичній діяльності.

Отримані в процесі аналізу показники дозволили виявити значні відмінності у рівнях ансамблево-інструментальної підготовки майбутніх учителів музики до керівництва інструментальним ансамблем у спеціалізованих навчальних закладах контрольної та експериментальної груп та підтвердили, що розроблена методична модель удосконалення ансамблево-інструментальної підготовки становить цілісну організаційно-методичну систему та є оптимальною для підвищення ефективності художньо-творчого розвитку майбутніх учителів музики, що доводить доцільність її застосування в системі вищої мистецької освіти. Обробка експериментальних даних методами математичної статистики підтвердила достовірність отриманих результатів.

Доповідь закінчено. Дякую за увагу.

2.2. Запитання до дисертанта Ван Цзісі та відповіді на них.

1. Кандидат педагогічних наук, доцент Глазунова І.К. «Шановний Ван Цзісі. Ваше дослідження спрямоване на підготовку студентів до керівництва інструментальним ансамблем у шкільному спеціалізованому закладі. Поясніть, будь ласка, в чому полягає особливість підготовки студентів до керівництва інструментальним ансамблем у цих шкільних закладах?»

Ван Цзісі. Дякую за запитання. Основне завдання керівника інструментального ансамблю полягає в тому, щоб пробудити та розвинути інтерес у школярів до колективного музикування, правильно підібрати репертуар, щоб викликати естетичне задоволення від виконуваних творів. Тому керівник творчого колективу має застосовувати психолого-педагогічні знання, щоб занурити дітей у складний світ музичного мистецтва, допомогти

оволодіти виконавськими навичками. Його мета – залучити їх до мистецтва через безпосередню участь в ансамблі.

2. **Кандидат педагогічних наук, ст. викладач Хоменко Л.В.** «Шановний Ван Цзисі. Які проблеми, на Ваш погляд, сьогодні існують у музичному навчанні учнів спеціалізованих мистецьких закладах?»

Ван Цзисі. Дякую за запитання. Аналіз реального стану педагогічної практики в спеціалізованих мистецьких закладах свідчить про загострення суперечностей між потребами гуманістично-естетичного спрямування навчально-виховного процесу та існуючими умовами його організації; між визнанням значення мистецької освіти як важливої складової розкриття сутнісних якостей людини, внутрішнього багатства й творчого потенціалу та формальним підходом до її здійснення; між розумінням музичного навчання як єдиного цілісного процесу та традиційним відокремленим викладанням теоретичних та виконавських дисциплін.

3. **Кандидат педагогічних наук, ст. викладач Скопич А.В.** «Шановний Ван Цзисі. У своїй роботі Ви виділяєте принцип спрямованості професійної діяльності у практичну площину. Поясніть, будь ласка, в чому полягає специфіка цього принципу у Вашій роботі?»

Ван Цзисі. Дякую за запитання. Принцип спрямованості професійної діяльності у практичну площину ґрунтується на забезпеченні цілеспрямованості навчального процесу для формування поставленої мети. Важливе функціональне призначення даного принципу полягає в тому, що він проєктується на досягнення «ефекту випередження» у мистецькому навчанні. Цей принцип дозволяє оптимізувати педагогічні дії вчителя музики, при цьому виділити цінності особистості, більш виважено приймати рішення, що є запорукою продуктивності праці, надійності, підвищення якості мистецької освіти, її результативності. Даний принцип орієнтує вчителя на вибір нових, прогресивних та ефективних методів роботи.

4. **Доктор пед наук, професор Падалка Г.М.** «Шановний Ван Цзисі. У дослідженні Ви виділяєте однією з педагогічних умов діалогізацію навчально-виховного процесу. Розкрийте її зміст у процесі підготовки студентів до керівництва інструментального ансамблю в шкільному спеціалізованому закладі».

Ван Цзисі. Дякую за запитання. Діалог у навчально-виховному процесі як педагогічну умову ми виділяємо тому, що у мистецьких закладах поширені індивідуальні форми занять. Вони створюють можливості для міжособистісного художньо-естетичного спілкування, досягнення високого рівня розвитку творчої особистості майбутнього керівника інструментального ансамблю, впровадження особистісно орієнтованих технологій музично-естетичного виховання. В процесі професійної підготовки відбувається спілкування не лише у взаємозв'язку «викладач-студент», а й в системі «викладач – твор мистецтва – студент», коли можна виявити особистісні та

професійні якості. Це забезпечує створення глибоко індивідуалізованого, одухотвореного процесу входження особистості до світу вищих духовних цінностей.

5. Кандидат пед. наук, професор Лисіна Н.І. «Шановний Ван Цзисі. На першому етапі дослідно-експериментальної роботи Ви використовували творчі завдання, поясніть, в чому їх особливість?»

Ван Цзисі. Дякую за запитання. У процесі проведення першого етапу експерименту з студентами ЕГ було проведено ряд творчих завдань, наприклад: «За допомогою виразних характеристик музики визначити форму та стилістику твору»; «Практичне прослуховування»; «Створення музичних композицій та їх відтворення»; «Уміння організувати навчально-виховний процес». В результаті їх використання у майбутніх керівників виріс рівень сформованості керівництва інструментальним ансамблем зокрема: виконання творів під їх керівництвом відрізнялося емоційністю, осмисленістю, більшим розумінням та впевненістю, метро-ритмічною організованістю та розумінням агогічних відхилень.

Головуюча: Чи є ще запитання до здобувачки? (Немає). Дякуємо за відповіді.

3. ВИСТУПИЛИ:

Науковий керівник – докт. пед. н., професор, завідувач кафедри педагогіки мистецтва та фортепіанного виконавства факультету мистецтв імені Анатолія Авдієвського НПУ імені М.П. Драгоманова Щолокова О.П.

Дисертація Ван Цзисі присвячена актуальній та недостатньо розробленій проблемі підготовки студентів до керівництва інструментальними ансамблями. Дисертант зумів узагальнити певний пласт провідних думок щодо досліджуваної проблеми, визначити зміст та структуру фахової підготовки студентів до керівництва інструментальним ансамблем; розробити критерії й показники, які забезпечили можливість виявлення рівнів сформованості означеного феномена. Позитивної оцінки заслуговує розроблена Ван Цзисі методика підготовки майбутніх учителів музики до керівництва інструментальним ансамблем у процесі фахової підготовки, ефективність впровадження якої вдалося виявити на основі значного експериментального матеріалу. В результаті, мета і завдання дисертаційної роботи повністю були повністю виконані. У процесі написання дисертації Ван Цзисі виявив сумлінне ставлення до роботи, наполегливість, уміння узагальнювати наукові положення і робити висновки. Таке ставлення до своєї роботи дозволило Ван Цзисі вчасно завершити дисертаційну роботу, опублікувати її матеріали у наукових фахових виданнях, збірниках наукових праць, у зарубіжному виданні, виступити із доповідями на Міжнародних і Всеукраїнських наукових конференціях. Вважаю, що дисертаційна робота Ван Цзисі “Методика підготовки майбутнього вчителя музики до керівництва інструментальним ансамблем” є самостійним, завершеним дослідженням, а її

автор заслуговує на здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії в галузі знань 01 Освіта зі спеціальності 014 Середня освіта (музичне мистецтво).

Висновок рецензентів:

доктора педагогічних наук, професора кафедри педагогіки мистецтва та фортепіанного виконавства факультету мистецтв імені Анатолі Авдієвського НПУ імені М.П. Драгоманова Зайцевої А.В. та кандидата пед. наук, доцента Соколової О.В. на дисертацію Ван Цзисі “Методика підготовки майбутнього вчителя музики до керівництва інструментальним ансамблем”, призначеного рішенням засідання вченої ради НПУ імені М.П. Драгоманова від 2021 р. (Витяг з протоколу №) для проведення попередньої експертизи дисертації, поданої на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 01 Освіта за спеціальністю 014 Середня освіта (музичне мистецтво)

Актуальність проблеми оптимізації методичної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва до керівництва інструментальним ансамблем у спеціалізованих музичних закладах зумовлюється підвищенням рівня конкурентоспроможності фахівців на ринку праці, необхідністю багатовекторного використання інноваційних мистецько-педагогічних технологій. Аналіз нинішньої педагогічної практики засвідчує наявність суперечностей між об’єктивними вимогами сучасної мистецької освіти до підготовки фахівців, майбутніх керівників ансамблевих колективів та розробленістю системи методичного забезпечення означеного процесу. Необхідність розв’язання означених суперечностей, соціально-педагогічна і методологічна значущість удосконалення фахової підготовки майбутнього вчителя музики зумовили актуальність теми представленого дисертаційного дослідження на тему : «**Методика підготовки майбутнього вчителя музики до керівництва інструментальним ансамблем у спеціалізованих музичних закладах**».

Дисертація Ван Цзисі є змістовним дослідженням, що представляє собою плідну спробу системно проаналізувати та структурно інтегрувати наукові педагогічні розвідки та знання щодо оптимальних шляхів підготовки майбутнього вчителя музики до керівництва інструментальним ансамблем у спеціалізованих музичних закладах. Оцінюючи теоретичну складову дисертації, зазначимо, що характерним для дисертаційної роботи Ван Цзисі є чіткість і ясність використаного наукового апарату. Науковий інструментарій складається із вдало підібраних автором методів наукового пізнання. Всі поняття, які у дослідженні відіграють принципову роль, старанно аналізуються і розкриваються, їх тлумачення достатньо аргументоване і підкріплене авторською точкою зору, яке, у більшості прикладів торкається сфери педагогіки мистецтва.

Метою дослідження визначено розробку, теоретичне обґрунтування та експериментальну перевірку ефективності методики підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва до керівництва інструментальним ансамблем у спеціалізованих музичних закладах. Її досягнення забезпечується завдяки доцільно обраній позиції автора щодо розробки методологічних засад та

змісту дослідно-експериментальної частини дослідження.

Реалізація мети залежить від чіткого формулювання та вирішення **завдань** наукового дослідження. Дисертантом висвітлено культурно-історичні та сучасні тенденції розвитку ансамблевого виконавства в Україні; проаналізовано зміст професійної підготовки музиканта-вчителя у контексті проблеми дослідження; розкрито сутність та компонентну структуру підготовки студентів до керівництва інструментальним ансамблем; обґрунтовано методичну модель означеної підготовки; створено та апробовано нову авторську методику підготовки майбутніх учителів музики до керівництва інструментальним ансамблем і доведено її ефективність.

Наукова новизна дисертації визначається тим, що *вперше*:

розроблено й апробовано методику підготовки майбутнього вчителя музики до керівництва інструментальним ансамблем у спеціалізованих музичних закладах; висвітлено історико-культурні передумови та етапи становлення й розвитку інструментально-ансамблевого музикування в Україні; визначено принципи і педагогічні умови ефективної підготовки майбутнього вчителя музики до керівництва інструментальним ансамблем; розроблено зміст та компонентну структуру підготовки майбутнього вчителя музики до керівництва інструментальним ансамблем у спеціалізованих музичних закладах; розроблено критерії та показники підготовленості майбутніх учителів музики до роботи з ансамблевим колективом.б **Подальшого розвитку** набули положення щодо удосконалення форм, засобів та методів професійної підготовки учителів музичного мистецтва у ЗВО.

Теоретичне значення роботи полягає в обґрунтуванні дисертантом компонентної *структури* підготовки майбутніх учителів музики до керівництва інструментальним ансамблем у спеціалізованих музичних закладах (пізнавально-комунікативний, мотиваційно-цільовий, індивідуально-творчий та аналітико-результативний компоненти); розробці *методичних основ* означеної підготовки, а саме: *принципів* (активності, ефективної діяльності з опорою на праксеологічний підхід, спрямованої дії професійного мистецького досвіду для досягнення поставлених цілей), *педагогічних умов* (мотивація до самопізнання та самовдосконалення, прагнення до професійного самоствердження, спрямування студентів до активної пізнавальної діяльності на основі індивідуалізації музично-теоретичної та психолого-педагогічної підготовки); *методичної моделі* підготовки майбутніх учителів музики до керівництва ансамблем духових інструментів та змісту експериментальної *методики*.

Практичне значення дослідження міститься у можливості використання змісту, результатів і висновків теоретичної та експериментальної частин дослідження в організації та проведенні навчальної, творчої і концертно-виконавської ансамблевої діяльності студентів з метою підвищення рівня їх підготовленості до керівництва інструментальним ансамблем у спеціалізованих музичних закладах, для розробки матеріалів методичного спрямування. Результати дослідження можуть бути застосовані для збагачення, певного оновлення та спрямування змісту навчальних дисциплін

циклу фахової підготовки майбутнього вчителя музики «Оркестровий клас», «Основний музичний інструмент», «Практикум з фахової підготовки», «Методика викладання дисциплін кваліфікації», «Переддипломна практика» та ін.

Загальний висновок. Дисертація Ван Цзисі «Методика підготовки майбутнього вчителя музики до керівництва інструментальним ансамблем у спеціалізованих музичних закладах» є цілісним завершеним дослідженням, що відповідає вимогам «Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії», затвердженому Постановою Кабінету Міністрів України від 06.03.2019 № 167 і може бути подане до захисту в разовій спеціалізованій вченій раді.

4. УХВАЛИЛИ: Наукову доповідь Ван Цзисі, у якій висвітлено основні наукові результати дисертаційної роботи, взяти до уваги. Головуюча на засіданні кафедри завідувачка кафедри д. пед. н., проф. Щолокова О.П. підсумувала, що обидва рецензенти були одноставні в позитивній оцінці дисертаційного дослідження Ван Цзисі «Методика підготовки майбутнього вчителя музики до керівництва інструментальним ансамблем у спеціалізованих музичних закладах», її відповідності “Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії”, затвердженому Постановою Кабінету Міністрів України від 06.03.2019 р. № 167.

Прийняти наступні **ВИСНОВКИ** щодо дисертаційної роботи Ван Цзисі «Методика підготовки майбутнього вчителя музики до керівництва інструментальним ансамблем у спеціалізованих музичних закладах». Тему дисертаційного дослідження затверджено Вченою радою Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова (протокол № 12 від 27 червня 2017 року.).

4.1. Актуальність теми дисертації зумовлена необхідністю конкурентоспроможності фахівців на ринку праці, важливістю багатовекторного використання інноваційних мистецько-педагогічних технологій. Аналіз нинішньої педагогічної практики засвідчує наявність суперечностей між об'єктивними вимогами сучасної мистецької освіти до підготовки фахівців, майбутніх керівників ансамблевих колективів та розробленістю системи методичного забезпечення означеного процесу. Необхідність розв'язання означених суперечностей, соціально-педагогічна і методологічна значущість удосконалення фахової підготовки майбутнього вчителя музики зумовили актуальність теми представленого дисертаційного дослідження на тему : «**Методика підготовки майбутнього вчителя музики до керівництва інструментальним ансамблем у спеціалізованих музичних закладах**».

Дисертація Ван Цзисі є змістовним дослідженням, що представляє собою плідну спробу системно проаналізувати та структурно інтегрувати наукові педагогічні розвідки та знання щодо оптимальних шляхів підготовки майбутнього вчителя музики до керівництва інструментальним ансамблем у спеціалізованих музичних закладах. Оцінюючи теоретичну складову дисертації зазначимо, що характерним для роботи Ван Цзисі є чіткість і

ясність використаного наукового апарату. Науковий інструментарій складається із вдало підібраних автором методів наукового пізнання. Всі поняття, які у дослідженні відіграють принципову роль, старанно аналізуються і розкриваються, їх тлумачення достатньо аргументоване і підкріплене авторською точкою зору, яке, у більшості прикладів торкається сфери педагогіки мистецтва.

4.2. Об'єктом дослідження є процес музично-теоретичної, виконавської, диригентської підготовки студентів, майбутніх учителів музики, до керівництва інструментальним ансамблем. **Предметом дослідження** – теоретико-методичний зміст підготовки майбутнього вчителя музики до керівництва інструментальним ансамблем у спеціалізованих музичних закладах.

Наукова новизна дисертації визначається тим, що *вперше*: розроблено й апробовано методіку підготовки майбутнього вчителя музики до керівництва інструментальним ансамблем у спеціалізованих музичних закладах; *висвітлено* історико-культурні передумови та етапи становлення й розвитку інструментально-ансамблевого музикування в Україні; *визначено* принципи і педагогічні умови ефективної підготовки майбутнього вчителя музики до керівництва інструментальним ансамблем; *розроблено* зміст та компонентну структуру підготовки майбутнього вчителя музики до керівництва інструментальним ансамблем у спеціалізованих музичних закладах; *розроблено* критерії та показники підготовленості майбутніх учителів музики до роботи з ансамблевим колективом. **Подальшого розвитку** набули положення щодо удосконалення форм, засобів та методів професійної підготовки учителів музичного мистецтва у ЗВО.

Теоретичне значення роботи полягає в обґрунтуванні дисертантом компонентної *структури* підготовки майбутніх учителів музики до керівництва інструментальним ансамблем у спеціалізованих музичних закладах (пізнавально-комунікативний, мотиваційно-цільовий, індивідуально-творчий та аналітико-результативний компоненти); розробці *методичних основ* означеної підготовки, а саме: *принципів* (активності, ефективною діяльності з опорою на праксеологічний підхід, спрямованої дії професійного мистецького досвіду для досягнення поставлених цілей), *педагогічних умов* (мотивація до самопізнання та самовдосконалення, прагнення до професійного самоствердження, спрямування студентів до активної пізнавальної діяльності на основі індивідуалізації музично-теоретичної та психолого-педагогічної підготовки); *методичної моделі* підготовки майбутніх учителів музики до керівництва ансамблем духових інструментів та змісту експериментальної *методики*.

Практичне значення дослідження визначається можливістю використання змісту, результатів і висновків теоретичної та експериментальної частин дослідження в організації та проведенні навчальної, творчої і концертно-виконавської ансамблевої діяльності студентів з метою підвищення рівня їх підготовленості до керівництва інструментальним ансамблем у спеціалізованих музичних закладах, для розробки матеріалів

методичного спрямування. Результати дослідження можуть бути застосовані для збагачення, певного оновлення та спрямування змісту навчальних дисциплін циклу фахової підготовки майбутнього вчителя музики «Оркестровий клас», «Основний музичний інструмент», «Практикум з фахової підготовки», «Методика викладання дисциплін кваліфікації», «Переддипломна практика» та ін.

4.3. Дисертація Ван Цзісі є самостійною науковою роботою. Опубліковані у фахових наукових виданнях праці достатньо повно відображають зміст дисертації.

Проблематику, теоретичні й практичні результати дисертаційного дослідження викладено у 6 публікаціях, з яких 5 надруковано у наукових фахових виданнях України, 1 – у іноземному періодичному виданні, а також у матеріалах апробаційного характеру доповідей на наукових конференціях.

1. Ретроспективний аналіз розвитку духового інструментального виконавства в Україні / Ван Цзісі // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 14 : Теорія і методика мистецької освіти : зб. наук. праць. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2017. – Вип. 22 (27), ч. 2. – С. 110 – 115.

2. Структурні аспекти формування здібностей майбутнього керівника інструментального ансамблю / Ван Цзісі // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 14 : Теорія і методика мистецької освіти : зб. наук. праць. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2018. – Вип. 24 (29). – С. 101 – 105.

3. Методичні аспекти функціонування дихальної системи музиканта-духовика під час гри на духових інструментах / Цзісі Ван // Нова педагогічна думка: наук.-метод. журнал. – № 4(96). – Рівне : РОІППО, 2018. – С. 142 – 144.

4. Методологічні концепції музично-виконавської діяльності керівника духового ансамблевого колективу в закладі спеціалізованої позашкільної освіти / Цзісі Ван // Нова педагогічна думка: наук.-метод. журнал. – № 1(97). – Рівне : РОІППО, 2019. – С. 155 – 158.

5. Особливості музично-виконавської діяльності майбутнього керівника інструментального ансамблю в спеціалізованих музичних закладах / Цзісі Ван // Педагогічна освіта : теорія і практика : Збірник наукових праць / Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка; Інститут педагогіки НАПН України [гол. ред. Лабунець В. М.]. – Вип. 26 (1-2019). – Ч. 2. – Кам'янець-Подільський, 2019. – С. 39 – 43.

6. Wang Zixi. Specificity in Music-Pedagogical Training Future Music Teacher's to Conducting Woodwind Ensemble // Intellectual Archive. – vol. 8, nam. 4. – Toronto, October- December 2019. s. 358-367.

7. Педагогічні умови професійної підготовки керівника сучасного ансамблевого колективу / Цзісі Ван // матеріали Міжнародної науково-практичної конференції / [редкол. Л. Кондрацька, Б. Водяний, М. Мушинська]. Тернопіль: Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, 2018. – 132 с.

8. Формування основних педагогічних принципів підготовки майбутніх учителів музики до керування інструментальним ансамблем / Цізі Ван // Музична та хореографічна освіта в контексті культурного розвитку суспільства. Матеріали і тези IV Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених та студентів. – Т. 1. – Одеса : ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2018. – 139 с.

9. Методичні концепції функціонування дихальної системи музиканта-духовика / Цізі Ван // Історія становлення та перспективи розвитку духової музики в контексті національної культури України та зарубіжжя. Збірник наукових праць. Випуск 11 / Упорядник С. Д. Цюлюпа. – Рівне : Волинські обереги, 2019. – 164 с.

практика управління педагогічним процесом» (Одеса, 2019 р.); Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю «Сучасне мистецтво: науково-методичний та практичний аспекти» (Умань, 2018 р.); X Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція «Актуальні проблеми підготовки сучасного педагога: теорія, історія, практика» (Умань, 2019 р.); XI Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція «Актуальні проблеми підготовки сучасного педагога: теорія, історія, практика» (Умань, 2020 р.), а також обговорено на щорічних звітних конференціях викладачів та аспірантів НПУ імені М.П. Драгоманова.

Впровадження результатів дисертаційного дослідження здійснено в навчально-виховний процес: Рівненського державного гуманітарного університету (довідка № 42-89-12 від 29.11.2019 р.), НПУ імені М.П. Драгоманова (довідка від 05.10.2021 р. №149), Херсонського державного університету (довідка 07.09.2020 р. № 1).

4.4. Уважати, що дисертація Ван Цізісі «Методика підготовки майбутнього вчителя музики до керівництва інструментальним ансамблем у спеціалізованих музичних закладах» є завершеним самостійним дослідженням, яке відповідає постанові “Про проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії”, затвердженому Постановою Кабінету Міністрів України від 06.03.2019 р. № 167 і може бути подане до розгляду у спеціалізованій вченій раді зі спеціальності 014 Середня освіта (музичне мистецтво).

Виходячи з наведеного вище, кафедра педагогіки мистецтва та фортепіанного виконавства факультету мистецтв імені Анатолія Авдієвського Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова затверджує цей висновок і рекомендує дисертацію Ван Цізісі на тему: «Методика підготовки майбутнього вчителя музики до керівництва інструментальним ансамблем у спеціалізованих музичних закладах» (науковий керівник – докт. пед. н., професор кафедри педагогіки мистецтва і фортепіанного виконавства факультету мистецтв імені Анатолія Авдієвського НПУ імені М.П. Драгоманова Щолокова О.П.), подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 01 Освіта за спеціальністю 014 Середня освіта (музичне мистецтво).

Рішення прийняте одногосно.

Кабінету Міністрів України від 06.03.2019 р. № 167 і може бути подане до розгляду у спеціалізованій вченій раді зі спеціальності 014 Середня освіта (музичне мистецтво).

Виходячи з наведеного вище, кафедра педагогіки мистецтва та фортепіанного виконавства факультету мистецтв імені Анатолія Авдієвського Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова затверджує цей висновок і рекомендує дисертацію Ван Цзисі на тему: «Методика підготовки майбутнього вчителя музики до керівництва інструментальним ансамблем у спеціалізованих музичних закладах» (науковий керівник – докт. пед. н., професор кафедри педагогіки мистецтва і фортепіанного виконавства факультету мистецтв імені Анатолія Авдієвського НПУ імені М.П. Драгоманова Щолокова О.П.), подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 01 Освіта за спеціальністю 014 Середня освіта (музичне мистецтво).

Рішення прийняте одногосно.

Головуюча на засіданні кафедри
доктор педагогічних наук, професор

Щолокова О.П.

Секретар кафедри

Полатайко ОМ.

Рецензент, доктор педагогічних наук, професор

Зайцева А.В.

Рецензент, кандидат педагогічних наук, доцент

Соколова О.В.